

4

Det kommunistiska manifestet

- a digital facsimile edition from *Project Runeberg*

<http://runeberg.org/komanifest/0004.html>

4

av kap. 2 föreslagna närmaste revolutionära åtgärderna; detta stycke skulle, om det skreves i dag, i åtskilliga avseenden ha en annan lydelse. Storindustrins kolossala utveckling under de senaste 25 åren, arbetarklassens i bredd därmed fortgående organisation som parti, och därtill de praktiska erfarenheter som först februari-revolutionen och ännu mycket mera Pariser-kommunen givit — då ju proletariatet för första gången genom hela två månader satt inne med den politiska makten — allt detta gör att det programmet nu är delvis föråldrat. I all synnerhet har Kommunens historia visat, "att arbetarklassen icke kan helt enkelt taga det färdiga statsmaskineriet i besittning och sätta det i rörelse för sina egna syften". Självfallet är också kritiken över den socialistiska litteraturen numera ofullständig, då den blott går fram till 1847, och detsamma är fallet med vad som i kap. 4 yttras om kommunisternas ställning till övriga oppositionspartier; detta är riktigt i grundupfattningen, men det politiska läget har sedan dess totalt förändrats, och den historiska utvecklingen har redan skaffat de flesta där omnämnda partier ur världen.

Manifestet är emellertid ett historiskt dokument, som vi icke längre anse oss ha rätt att göra ändringar i. Kanske kan det längre fram bli tillfälle att förse det med en inledning, som fyller luckan från 1847 till nu.

London den 24 juni 1872.

Karl Marx.

Friedrich Engels.

II.

Förordet till denna upplaga måste jag tyvärr underskriva ensam. Marx, som hela Europas och Amerikas arbetarklass har mera att tacka för än någon annan — Marx vilar på Highgates kyrkogård, och på hans grav växer redan det första gräset. Sedan han är död kan alls icke längre vara tal om någon omarbetning eller komplettering av manifestet. Men så mycket mera nödvän-